

Juvenilní spondyloartritida/sakroiliitida (dříve nazývaná Bechtěrevova nemoc) se zaměřením na časnou diagnostiku a terapii – kazuistiky a shrnutí pro praxi

doc. MUDr. Kateřina Bouchalová, Ph.D.¹, MUDr. Lenka Frydrychová¹, MUDr. Veronika Moškořová¹, MUDr. Zuzana Pytelová¹, MUDr. Jakub Čivrný²

¹Dětská klinika, LF UP a FN Olomouc

²Radiologická klinika, FN Olomouc

Článek je věnován juvenilní spondyloartritidě (JSpA) (dříve nazývané Bechtěrevova nemoc), která je dle současné klasifikace řazena do podskupiny entezopatických (enthesitis-related, ERA) juvenilních idiopatických artritid (JIA). Zmiňujeme diferenciální diagnostiku s důrazem na problematiku časně diagnózy a léčby, včetně možností příspěvku praktických lékařů pro děti a dorost (PLDD) v tomto procesu. Přinášíme kazuistiky dětských pacientů se spondylartritidou jako hlavním projevem ERA. Bolesti zad jako projev spondyloartritidy nebo sakroiliitidy mohou být prvním a jediným symptomem této podskupiny JIA. Někdy bývá přítomna i periferní artritida či entezitida. Část pacientů trpí uveitidou. Popisovaní pacienti dosáhli léčbou adalimumabem remise, nicméně jeden časně relaboval. U této podskupiny JIA je bohužel výskyt relapsů po ukončení léčby vysoký. Časná diagnóza je klíčem k úspěšné léčbě.

Klíčová slova: artritida, juvenilní spondyloartritida, entezopatická forma, juvenilní idiopatická artritida, diferenciální diagnostika, metotrexát, biologická léčba, adalimumab.

Juvenile spondyloarthritis/sacroiliitis (previously known as Bechterev's disease) with focus on early diagnostics and therapy – case reports and summary for clinical practice

An article is focused on juvenile spondyloarthritis (JSpA) (previously Bechterev's disease) in childhood. The disease is included in enthesitis-related arthritis (ERA) subgroup of JIA based on currently used classification. Differential diagnostics with stress on early diagnosis and therapy is described. It is also reviewed how general practitioners might contribute. Case reports of children with spondyloarthritis as a main symptom of ERA are presented. A back pain might be the first, and only symptom of ERA. In some patients peripheral arthritis or enthesitis are found. A proportion of patients suffers from uveitis. Here described patients reached remission using adalimumab, however one relapsed early. Unfortunately, early relapses in ERA subgroup of JIA are frequent after therapy termination. An early diagnosis is a clue to successful therapy.

Key words: arthritis, juvenile spondyloarthritis, enthesitis-related arthritis, disease, juvenile idiopathic arthritis, differential diagnosis, methotrexate, biological therapy, adalimumab.

Úvod

Juvenilní spondyloartritida (JSpA) (dříve nazývaná Bechtěrevova nemoc) u dětí je vzácná. Dle současné ILAR klasifikace je řazena do podskupiny entezopatických (enthesitis-rela-

ted, ERA) juvenilních idiopatických artritid (JIA) (Tab. 1). Základní diferenciální diagnostika je proveditelná v ordinaci PLDD a představuje především vyloučení malignity a infekcí (např. borelie, mykoplasma, chlamydie) (1–3),

zhodnocení rodinné anamnézy a vyšetření zánětlivých markerů.

Spondyloartritida a sakroiliitida (axiální SpA) se typicky projevují bolestmi zad. U části nemocných je přítomna entezitida a/nebo

doc. MUDr. Kateřina Bouchalová, Ph.D.
Dětská klinika LF UP a FN Olomouc
katerina.bouchalova@upol.cz

Cit. zkr: *Pediatr. praxi.* 2023;24(6):411-415

Článek přijat redakcí: 28. 9. 2023

Článek přijat k publikaci: 10. 11. 2023